

مجموعه کامل
مراقبت، نگهداری و آموزش کودکان

(از شش تا دوازده ماهگی)

جلد ۲

ترجمه
پوران سامی

ویراستار
دکتر اسماعیل شهبازی

انتشارات بشری
تلفکس: ۶۴۰۶۴۱۵

Godridge, Tracey

گادریج، تریسی

کودک شما از شش تا دوازده ماهگی / مولف تریسی گادریج
مترجم پوران سامی، تهران: تحفه نشر و تبلیغ بشری، ۱۳۸۳.
۸۲ ص: مصور - (مجموعه کامل نگهداری و آموزش کودک شما: ج ۲)
ISBN 984-8505-19-0 (دوره)
ISBN 984-8505-13-6 (ج ۲)

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات غیبی.

عنوان اصلی: Johnson's Your Baby from 6 to 12 months, 2002
۱. نوزاد - رشد. ۲. کودکان - سرپرستی. ۳. نوزاد - پرستاری و
مراقبت. الف. سامی، پوران، ۱۳۵۲ - مترجم. ب. عنوان.
۱۳۸۳ ۸۰۷۷۴/م۳ ۳۰۵/۲۳۱

۲۰۸۲-۳۸۹۲۷

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب: مجموعه کامل مراقبت، نگهداری و آموزش کودکان (شش تا دوازده ماهگی) جلد ۲

مترجم: پوران سامی

ویراستار: دکتر اسماعیل شهبازی

ناشر: تحفه، با همکاری انتشارات بشری

تیراژ: ۳۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۴

لیتوگرافی: اشکان

چاپ: گلشن

طراح جلد: محسن جلیل زاده خوئی

قیمت: ۱۸۰۰۰ ریال

شابک: ۹۶۴-۸۵۰۵-۱۳-۶

مرکز پخش:

تهران - خیابان انقلاب - ضلع شرقی دانشگاه تهران - ابتدای خیابان قدس

پلاک ۷ (ساختمان آنا تول فرانس) - واحد ۴ تلفکس: ۶۴۰۶۴۱۵

مقدمه مترجم

به نام خداوند جان آفرین حکیم سخن در زبان آفرین

کتابی که پیش رو دارید، یکی از کتب متعلق به یک مجموعه چهار جلدی در زمینه مراقبت از کودکان می باشد. آنچه که درباره این مجموعه گفتنی است، تفاوت محتوای آن با اکثر آثاری است که تاکنون در زمینه کودکپاری به نشر رسیده است. در سالهای زیادی که به جمع آوری و ترجمه کتب و مجموعه های مختلف در مباحث گوناگون مشغول بوده ام و درباره کودکان نیز کتب عمومی و تخصصی زیادی را مطالعه نموده ام، باید بدون اغراق بیان کنم که تاکنون از هیچ یک تا این اندازه استفاده عملی و کاربردی نبرده بودم و این حتی برای شخص خودم و دیگر نزدیکانی که در ایام ترجمه کتاب در جریان مطالب و محتوای آن قرار می گرفتند، جالب توجه بود. این مجموعه ضمن اینکه به طور کاملاً تخصصی به بررسی رفتارها و واکنش های کودکان در موقعیتهای مختلف و طیفهای سنی متفاوت (از بدو تولد تا شش ماهگی، شش ماهگی تا یک سالگی، یک تا دو سالگی، دو تا سه سالگی) می پردازد و در هر یک از مقاطع چهارگانه فوق هنجارهای رشد و تکامل را (به طور جداگانه و نیز در ارتباط با یکدیگر) ارائه می نماید، در عین حال به عنوان یک راهنمای ساده و عملی برای عموم مردم و بخصوص والدین (هم پدر و هم مادر) قابل استفاده می باشد. امیدوارم این اثر مورد توجه و استفاده والدین این مرز و بوم قرار بگیرد، و در شرایط کنونی جامعه ما که تعداد فرزندان هر خانواده روز به روز در حال کاهش می باشد و پدران و مادران تجربه های قبلی چندانی در برخورد با نیازهای فیزیکی و روانی فرزندان خود ندارند، جای خالی بعضی از این تجارب را پر کند.

مطمئناً شما خواننده محترم پس از مطالعه چند ورق از این کتاب اشتیاق و تمایل وافری برای مطالعه تمام مجموعه پیدا خواهید کرد.

کتاب حاضر را به خانواده خوبم، همسر فداکار و فرزند عزیزم علی تقدیم می کنم.

پیشگفتار ویراستار

به نام خداوند جان آفرین

ره‌آوردی برای هدیه به نوزادان

در بعد از ظهر یکی از روزهای امرداد ماه ۱۳۸۱ در حالی که در بخش کتاب فروشگاه بزرگ و زنجیره‌ای دالرز (Zellers) در شهر برلینگتون از استان اونتاریو در کشور کانادا سرگرم تماشای صدها عنوان تازه از کتاب‌های گوناگون در زمینه‌های مختلف علوم کاربردی و پرورشی بودم، به ناگاه کتابی با قطعی متفاوت از سایر کتاب‌ها با روی جلدی از تصویر نوزادی رنگین پوست نظرم را جلب کرد. چون به واریسی آن کتاب پرداختم متوجه شدم که اثری خیلی تازه درباره‌ی پرورش نوزاد از زمان تولد تا شش ماهگی است.

با خوشحالی از این که در همان روزها، خود نیز نوه‌ای در همین فاصله‌ی سنی داشتم، کتاب را برداشتم و چون به بازبینی آن برای اطمینان از بی‌نقص بودن کتاب از حیث صفحه‌بندی و صحافی پرداختم، متوجه شدم که این کتاب بخش اول از یک سلسله انتشارات چهارجلدی است که هر کدام با همان زیبایی و نقیسی از لحاظ چاپ، فاصله‌های سنی ۶ تا ۱۲ و ۱۲ تا ۱۸ و ۱۸ تا ۲۴ ماهگی نوزاد را دربر می‌گیرد.

کتاب را به عنوان ره‌آوردی از آن دیار با قیمتی نسبتاً گران خریدم و در تمام مدت زمانی که به ناچار در درون همان فروشگاه به انتظار همسرم، که او نیز سرگرم تماشا و گاهی هم انتخاب و خرید کالاهای دیگر بود، دوباره به واریسی نسخه کتاب‌های خریداری شده و به اصطلاح "تورق" آنها پرداختم. متن روان و شکل زیبای کتاب‌ها چنان مرا جذب کرده بود که سرانجام مصمم شدم در همان روزهای باقی‌مانده‌ی اقامت در غربت، کار ترجمه آنها را آغاز کنم و یک ماه بعد، به مجرد بازگشت به وطن عزیزم، ترتیب چاپ و نشر آن را بدهم.

اما در بازگشت به منزل، میزبان محترم که خانواده‌ای ایرانی و خود دارای هفت فرزند و نوه‌های متعدد بودند و عملاً صاحب نظر در پرورش کودکان، با دیدن و واریسی کتاب‌ها، انتخاب و سلیقه‌ام در خرید این کتاب‌ها به عنوان یک ره‌آورد را بسیار ستودند تا آنجایی که آقای میزبان هم قبول کرد که در کار ترجمه مرا یاری دهد و با من شریک باشد. ولی وقتی خانم‌ها فهمیدند که از همان شب قصد شب‌زنده‌داری برای ترجمه کتاب‌ها را داریم، و دیگر وقتی برای رفت و آمد و گفت و گو و گردش باقی نمی‌ماند، آثار دلخوری در چهره‌ی آن مادران محترم ظاهر شد و اینجانب هم به ناچار از قصد خود صرف‌نظر کردم و کتاب‌ها را در چمدان گذاشتم تا وقتش برسد.

پس از ورود به ایران بلافاصله کتاب‌ها را به عنوان هدیه‌ای به نوه‌ام، به پسر و عروس عزیزم سپردم و آنان نیز پس از مرور و تمجید و تأیید فراوان، جلد اول را به اینجانب برگرداندند و من نیز خود را بیش از پیش برای ترجمه و طبع و نشر این اثر ارزنده مؤظف دریافتم. ولیکن حجم زیاد کارهای عقب افتاده به علت چند ماه سفر به دیار غربت، که اتفاقاً اغلب آنها نیز کارهای عقب‌افتاده انتشاراتی بود، مرا واداشت تا به ناچار از جناب دکتر محسن کفاشی عزیز، مدیر انتشارات بشری، یاری بطلبم و او هم، پس از مطالعه‌ای چند روزه، موضوع چاپ و نشر این چهار جلد را پذیرفت و با کمال خوشوقتی چند ماه بعد، من هم یکی پس از دیگری، پیش‌نویس ترجمه هر جلد را برای مطالعه و ویراستاری دریافت می‌نمودم.

و اینک، ترجمه روان و کارشناسانه خواهر ارجمند سرکار خانم پوران سامی که او خود نیز، مادر 'علی' کوچولویی عزیز است پیش روی ماست. من هم همواره خودم به خودم یادآوری می‌نمایم که چه خوب شد کار ترجمه این اثر را خود بر عهده نگرفتم و به تدبیر مدیریت محترم انتشارات بشری، به یک مادر آگاه به رموز 'بچه‌داری' سپرده شد. چه آنکه، این مترجم محترم افزون بر تسلطی که در برگردان متن انگلیسی به فارسی در این کتاب دارد، ولی مهم‌تر از این، او در عین حال مادر یک نوزاد هم می‌باشد - که این هم یعنی معرفت و تجربه عملی در جریان برگردان متن از انگلیسی به فارسی.

هرچند بضاعت علمی و ادبی و حوزه فعالیت‌های پژوهشی اینجانب اجازه داوری این اثر را نمی‌دهد، ولیکن به عنوان یک خواننده کتاب، این ترجمه روان و تا حدود زیادی قابل فهم عامه مادران جوان را که طبع و نشر آن به همت و علاقه‌مندی انتشارات بشری تحقق پیدا کرده است را می‌ستایم و برای همه دست‌اندرکاران تهیه و تولید آن آرزوی مزید تأییدات و توفیقات الهی می‌نمایم. و بر این اساس، در این فراز، این کتاب را ره‌آورد ارزنده و مناسبی برای هدیه کردن به تمام خواهران فارسی زبان می‌پندارم.

این هدیه از این لحاظ با اهمیت و ارزنده است که دوران بذرافشانی خلیقات در زندگی نوزاد، به راستی از لحظه تولد تا دو سالگی است. یعنی در این دوران، شالوده پندار و رفتار کودک پی‌ریزی می‌شود و به همین مناسبت، بعضاً این دوره را آغازگر تبلور شخصیت کودک می‌پندارند و باور دارند که شکل‌گیری شخصیت در دوره‌های سنی بالاتر، در واقع دوران رشد و کمال 'بذری' است که در دوران پیش از دو سالگی در ضمیر کودک کاشته شده است.

والدین محترم و به ویژه مادران عزیز وقتی این کتاب را، که اصالتاً با ادبیاتی غیرتخصصی و اغلب عامیانه تهیه و بر همان روال نیز ترجمه شده، مطالعه می‌کنند متوجه نقش عظیم خود در این دوران بهشتی ارتباط خود با نوزاد معصوم‌شان می‌شوند. آنگاه، آنان در عمل پی خواهند برد که پرورش نوزاد از طریق درک کنش‌های نوزاد و ارائه واکنش‌های سنجیده به پیام‌ها و اشاره‌های وی 'با زبان بی‌زبانی' چقدر می‌تواند در استقرار و استحکام شخصیت واقعی این نور دیدگان مؤثر و مفید باشد.

به امید کمال هرچه بیشتر همه نهال‌های امید و آرزوی همه پدر و مادرهای دنیا

دکتر اسماعیل شهبازی

تیرماه ۱۳۸۳، شیرجی‌کلا

فهرست مطالب

شش ماهه دوم.....	۹
تکامل کودک شما.....	۱۰
تکامل اجتماعی.....	۱۳
تکامل شخصیت‌ها.....	۱۶
تشویق به استقلال شخصیتی.....	۱۹
چکاپ تکاملی برای کودکان ۶ تا ۹ ماهه.....	۲۲
حفظ و نگهداری پرونده بهداشتی.....	۲۵
دندان درآوردن.....	۲۸
تغذیه سالم.....	۳۱
فراگیری غذا خوردن.....	۳۴
خوابیدن.....	۳۶
برنامه‌ی روزمره‌ی زمان خواب.....	۳۹
ارتباط.....	۴۲
فراگیری تکلم.....	۴۵
ایمنی.....	۴۸
ماساژ دادن کودک.....	۵۱

بچه‌ها چگونه یاد می‌گیرند؟.....	۵۶
چگونه کودکان مهارت‌ها را یاد می‌گیرند؟.....	۵۷
۶ تا ۷ ماهگی.....	۶۰
۷ تا ۸ ماهگی.....	۶۵
۸ تا ۹ ماهگی.....	۷۰
۹ تا ۱۰ ماهگی.....	۷۶
۱۰ تا ۱۱ ماهگی.....	۸۱
۱۱ تا ۱۲ ماهگی.....	۸۶

